

ZÁKLADNÍ ŠKOLA TACHOV, HORNICKÁ 1325,
příspěvková organizace

Plán environmentální výchovy

pro školní rok 2025/2026

zpracoval: Mgr. Ludmila Poncarová
Mgr. Jaroslava Kubátová

Plán environmentální výchovy pro školní rok 2025/ 2026

Určeno pro 1. stupeň (1. – 5. ročník)

Obsah:

1. Úkoly environmentální výchovy
2. EV a klíčové kompetence
3. EV ve vyučovacích předmětech na 1. stupni ZŠ
4. Program předpokládaných akcí na školní rok 2025/2026
5. Závěr

1. Úkoly environmentální výchovy

Úkolem environmentální výchovy je rozvoj poznávacích schopností – žáci se učí pozorovat, srovnávat, poznávat a hledat vzájemné vztahy, pochopit je, porozumět jim, uvědomovat si podmíněnost a souvislost v životním prostředí. Osvojovat si etické principy jednání a chování (neničit, netrápit, neubližovat, neznečišťovat prostředí, lhostejnost, vandalismus), pochopení estetické hodnoty přírody, hodnotit krásu přírody jako celek, uvědomovat si, že každá složka životního prostředí má svou funkci a hodnotu.

V každodenních činnostech se snažit uplatňovat odpovědné, šetrné jednání a chování, které lze hodnotit jako pozitivní – chránící životní prostředí (např. péče o rostliny, zvířata, šetření vodou, elektrickou energií, materiálem, papírem apod.). Spolupracovat s ostatními, rozvíjet mezilidské vztahy, vyznačující se vzájemnou úctou, respektem k druhým, tolerancí.

2. Environmentální výchova a klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- žák přemýšlí v souvislostech
- vnímá všemi smysly
- získává emocionální podněty
- propojuje a aplikuje

Kompetence k řešení problému:

- hledá vhodná řešení problému
- problém řeší
- obhajuje svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní:

- formuluje myšlenky
- srozumitelně se vyjadřuje
- naslouchá druhým
- využívá informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální:

- spolupracuje v týmu
- přispívá svými informacemi k diskusi ve skupině

Kompetence občanské:

- respektuje a chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní:

- k výsledkům pracovní činnosti přistupuje zodpovědně vzhledem k ochraně životního prostředí, ochraně svého zdraví i zdraví druhých

3. Environmentální výchova ve vyučovacích předmětech na 1. st. ZŠ

Prvouka, přírodověda, vlastivěda – poskytují základní soustavu poznatků podle charakteru učební náplně, environmentální výchovu zde lze plně zařazovat.

Praktické činnosti, výtvarná výchova – jejich pomocí rozvíjíme u žáků mravní názory, postoje a vlastnosti.

Matematika, informatika, český jazyk, cizí jazyky, tělesná výchova, hudební výchova – zde má environmentální výchova příležitostný charakter, využívá okamžitých situací a příkladů, kterými vhodně motivuje žáky.

4. Plán připravovaných akcí na školní rok 2025/ 2026

- zapojit se do školního projektu Recyklohraní – sběr baterií, sběr drobného elektrozařízení (1. – 5. roč.)
- pečovat o pokojové rostliny ve třídách (1. – 5. roč.)
- provádět práce na školním pozemku (1. – 3. roč.)
- zajišťovat úklid v okolí školy v rámci hodin pracovních činností (4. - 5. roč.)
- třídit odpad ve škole – papír, plast (1. – 5. roč.)
- využít projektu „Ovoce do škol“, dotované mléko do škol (1. – 5. roč.)
- podporovat zdravý životní styl – kurzy plavání, lyžařský kurz, sportovní soutěže (1. - 5. roč.)
- přikrmovat ptactvo do krmítek v zimních měsících (1. – 5. roč.)
- využít přírodních materiálů při vyrábění VV, PČ (1. – 5. roč.)
- dle nabídky využívat besedy, exkurze v Muzeu Českého lesa v Tachově (v kompetenci třídních učitelek)
- uskutečnit vycházky, cvičební hodiny v přírodě (1. – 5. roč.)
- uspořádat vánoční sbírku pamlsků pro psí útulek Šmudlinka Tachov (1. – 5. roč.)
- uskutečnit exkurze do planetária, úpravny vody, Hornického muzea v Plané, HZS v Tachově apod. (v kompetenci vyučujících)
- během školního roku příležitostně využít nabídku výukových programů pro žáky I. stupně ZŠ

- ve výuce využít encyklopedie, interaktivní tabule
- možnost zapojení do projektových dnů - Den Země, výukových programů Muzea Českého lesa popř. dalších EVVO programů dle aktuální nabídky

5. Závěr

Připraveným plánem se snažíme o kvalitní zařazení EV do výuky žáků na 1. stupni naší školy. Cílem je nejen teoretické získávání informací, ale zejména praktické využití činností zaměřených na ochranu a zlepšení životního prostředí ve škole a jejím okolí. Při plnění plánu povedeme žáky k samostatnosti, aktivitě, tvořivosti a odpovědnosti za vlastní jednání a chování, ke vzájemné komunikaci a spolupráci.

V Tachově dne 5. 9. 2025

Vypracovala: Mgr. Ludmila Poncarová (za I. stupeň)

Plán environmentální výchovy na školní rok 2025/2026

Určeno pro 2. stupeň (6. – 9. ročník)

Plán EV na školní rok 2025/2026 vychází z dlouhodobého plánu EV a bude zaměřen na téma „zoologické a botanické zahrady“.

Zoologické a botanické zahrady jsou klíčovými institucemi pro EVVO, podílejí se na vzdělávání veřejnosti a ochraně biodiverzity, tedy genofondu rostlin a živočichů. Botanické zahrady se zaměřují na záchranu a sběr rostlin, zatímco zoologické zahrady se věnují ochraně živočichů. Tyto zahrady jsou platformou pro praktickou výuku, propojují odborné znalosti s povědomím o životním prostředí a podporují zodpovědný přístup k přírodě u všech věkových skupin.

1. Činnosti realizované průběžně ve školním roce

vyučující se zaměří ve vybraných předmětech Př, Bp, Z, Ch, F, Ov, Či, Vv, Pč, Inf. Zaměří na téma zoologické a botanické zahrady:

- díky, kterému si žáci:
 - posílí ekologického povědomí a znalostí o souvislostech v přírodě
 - tvoří postoje na zvýšení zodpovědnosti za životní prostředí a podporuje ekologicky šetrné chování
 - propojí teorii s praxí a zapojí si environmentální témata do různých předmětů
 - uvědomí si narůst významu ochrany i mimo přirozená místa výskytu (ochrana ex situ) s ohledem na měnící se podmínky, ztrátu přírodních stanovišť a ohrožení druhů na původních stanovištích
 - uvědomí si, jak se Zoologické zahrady významně podílejí na zastavení procesu vymírání, význam zoo jako genových bank i v ochraně genofondu planých i kulturních druhů rostlin domácího i zahraničního původu
 - seznámí se s zoologickými zahradami na území České republiky i jiných státech světa
 - uvědomí si zapojení zoologických zahrad i do mezinárodní spolupráce a jsou např. členy Evropské asociace zoologických zahrad a akvárií (EAZA), Světové asociace zoo a akvárií (WAZA), Euroasijské regionální asociace zoo a akvárií (EARAZA). Zahrady spolupracují také v rámci Evropských chovných programů (EEP), Evropských plemenných knih (ESB) a Mezinárodních plemenných knih (ISB)
- žáci své poznatky využijí v praktických i problémových úkolech
- informační plakát o vybraném živočišném nebo rostlinném druhu v cizích jazycích
- rostlinstvo – nižší i vyšší rostliny v ZOO
- zvířena – bezobratlí a obratlovci v ZOO
- životní prostředí a jeho ochrana (odpadové hospodářství ČOV, ČHMÚ..)
- praktické pozorování (sběr přírodnin, popř. vycházky)
- využití vycházek, školních výletů a exkurzí k rozšiřování poznatků o přírodě a ekologii
- zařazování do vyučování PČ, VV, volitelných předmětů práci s přírodními a recyklovatelnými materiály, využití PET lahví a jiných odpadů
- využití školní zahrady pro EVVO - ukázka fungování ekologické likvidace organického odpadu- kompost
- prezentace aktivit školy týkající se školní zahrady a akcí školy se zaměřením na EVVO
- zapojení do ekoprojektů „Uklidme si Česko“
- zapojení do ekologických akcí pořádaných městem Tachov popř. Plzeňským krajem

vyučující podpoří účast v soutěžích orientovaných na přírodu a její pozorování jako např.:

- přírodovědný klokan
- biologická olympiáda
- geologická olympiáda
- mladý zahrádkář
- mladý chemik
- chemická olympiáda
- zeměpisná olympiáda
- Jiné

vyučující podpoří během školního roku:

- péči o zeleň ve třídách, na chodbách a v okolí školy
- spolupráci s ochranáři „Zvíře v nouzi“
- vánoční sbírku na podporu útulku pro opuštěné psy v Tachově „u Šmudliny“
- organizaci besed podle aktuální nabídky
- spolupráci s muzeem Českého lesa v Tachově
- vytvoření informačních výstavek a informačních tabulí v učebně přírodopisu
- průběžná aktualizace EV nástěnky u učebny biologie
- zprostředkování aktuálních novinek a vědeckých poznatků s využitím internetu a jiných informačních technologií
- ve všech předmětech, kde lze EV využít, klást důraz na ochranu přírody globálně, regionálně i v místě bydliště a okolí školy
- třídění odpadu (sklo, papír, plasty) - vytváření podmínek pro zlepšení systému při třídění odpadů, vybavení prostorů školy nádobami na papír a plasty, třídění odpadů do správných nádob
- dodržování čistoty a úhlednosti školního prostředí
- vedení k šetření energií ve škole
- projednání nabídek různých organizací k výuce EVVO na škole
- připomenutí si s žáky významná ekologická data v kalendáři
např.: 22. 9. den bez aut
4. 10. evropský den zvířat
20. 10. den stromů
22. 3. den vody
1. 4. den ptactva
7. 4. světový den zdraví
22. 4. den země
5. 6. světový den životního prostředí

2. Cíle EV ve školním roce 2025/2026

- seznámit žáky s tématem „**zoologické a botanické zahrady**“, včetně významu, využití a ochrany (v hodinách Př, Z, Pč a Ch)
- dle nabídky využívat besedy, exkurze v Muzeu Českého lesa v Tachově a exkurze do Domu přírody Českého lesa v Klenčí pod Čerchovem
- vytvořit informační tabule a výstavy (Př, Pč, VV, BP), do Národního muzea v Praze, do ZOO
- zorganizovat projektový den se zaměřením na ZOO (v ČR popř. další státy) – 2. stupeň např. Den Země
- zprostředkovat veškeré informace o daném tématu
- naučit žáky pracovat s informacemi, daty, odbornou literaturou a následně je umět vyhodnocovat (Inf.)
- vybraná témata výtvarně zpracovat (VV)

3. Rozpracování úkolů podle měsíců

Září

- nábor do přírodovědných kroužků v Mraveništi
- zjistit předběžný zájem o jednotlivé přírodovědné soutěže a motivovat žáky k přípravě
- ve třídách zajistit péči o květiny a květinovou výzdobu na chodbách
- zahájení mini-projektů „zoologické a botanické zahrady“ v hodinách Př, Ch, Pč, VV, BP
- zahrádkářská výstava
- soutěž „Sbírej hliník v Plzni“

Říjen

- soutěž „Přírodovědný klokan“
- pokračovat v péči o zeleň ve třídách a okolí školy
- rozpracování tématu EV do jednotlivých předmětů a průběžně tato témata využívat
- dravci - ukázky
- zdařilé práce z Pč, VV průběžně vystavovat, zveřejňovat na nástěnkách a chodbách školy, popř. na webových stránkách školy

Listopad

- získávání informací z internetu a práce s informacemi
- průběžná práce s tiskem a odbornou literaturou (Př, Z, F, Ch, Inf., BP)
- předpokládaná exkurze do ČOV (Ch 8 roč.)
- předpokládaná exkurze do Národního muzea Praha (Př 6. ročník)

Prosinec

- výroba adventních ozdob z přírodních materiálů
- informační tabule o správném přikrmování ptactva
- péče o pokojové rostliny
- sbírka na podporu útulku pro opuštěné psy v Tachově „u Šmudliny“
- soutěž „Mladý zemědělec“ – školní kolo

Leden

- příprava na přírodovědné soutěže, výběr možných kandidátů
- vyhodnocení práce za I. Pololetí
- soutěž „Geologická olympiáda“

Únor

- využití výukových programů, popř. internetu k získávání vědomostí
- školní kolo BIO
- soutěž okresní kolo „Mladý zemědělec“

Březen

- beseda s ochranáři
- využití poznatků z besedy ve výuce
- příprava na soutěž „Mladý zahrádkář“
- beseda s ochranáři „Zvíře v nouzi“

Duben

- okresní kola přírodovědných soutěží
- informační kampaň k třídění odpadů
- ochrana zeleně v okolí školy
- exkurze Muzeum Českého lesa - ornitologie (7. ročník Př)

Květen

- účast na soutěži „Mladý zahrádkář“ okresní kolo
- podle zájmu.– exkurze do ZOO Plzeň (8. ročníky)

Červen

- vyhodnocení soutěží, projektů a ročního plánu

Možnost zapojení do projektových dnů - Den Země, výukových programů Muzea Českého lesa popř. dalších EVVO programů dle aktuální nabídky.

V Tachově dne 5. 9. 2025

Vypracoval: Mgr. Jaroslava Kubátová (za II. stupeň)